

AARDRIJKSKUNDIG
WOORDENBOEK

DER
NEDERLANDEN,

BIJENGEBRAGT

DOOR

A. J. van der Aa,

onder medewerking van eenige Vaderlandsche Geleerden.

VIERDE DEEL.

E-G.

Te Gorinchem, bij
JACOBUS NOORDUYN.

1843.

rig deel der par. van Tilburg was, en in de volgende tijden is ENSCHOT meermalen met Tilburg door eenen Pastoor bediend geweest. De pastorie behoort van ouds aan de Kanunniken van Tongerlo. — Van de oude parochiekerk, aan de H. CECILIA toegewijd, die geheel vervallen was, zijn de bouwvallen in het jaar 1839 geheel opgeruimd, behalve de toren, die er nog staat. De schuurkerk, die mede de H. CECILIA als patronesse viert, is in het jaar 1767 vernieuwd, en in het jaar 1839 aanmerkelijk verbeterd. — De dorpschool wordt gemiddeld door een getal van 70 leerlingen bezocht.

Er plagt hier voorheen een huis met een burggracht en ophaalburg te wezen, zijnde een leengoed van den Hertog van Brabant; de eigenaar daarvan bezat het regt, om vrij geleide te geven aan misdadigers, aldaar gevlugt, zoo als onder anderen gebeurd is in het jaar 1468; thans is dit huis slechts eene boerenhoeve.

In den nacht, tusschen 12 en 13 April 1842, ontstond er brand in het d. ENSCHOT, in de huizing of schuur van den Burgemeester der gem., welke ten gevolge had, dat niet alleen het huis, hetwelk tevens tot raadhuis en berging van het gemeente archief werd gebezigd, alsmede de schuur en verderen aanbouw van genoemden Burgemeester, maar ook eene daaraan belendende huizing en schuur, met bijna alle de daarin gevonden wordende archieven, meubelen en bouwgereedschappen, benevens drie stuks vee eene prooi der vlammen zijn geworden.

De kermis te ENSCHOT valt in Zondag na den 29 September.

ENSELAAR, geh. in de *Meijerij van 's Hertogenbosch*, kw. *Peelland*, arr. en 1 u. N. O. van *Eindhoven*, kant., gem. en $\frac{1}{2}$ u. N. W. van *Helmond*.

ENS-EN-EMMELOORD, kerk. gem., prov. *Overijssel*, klass. en ring van *Kampen*.

Men telt er 190 zielen, en heeft er ééne kerk te Ens. De eerste, die in deze gem. het leeraarambt heeft waargenomen, is geweest PETRUS AEMILIUS, die in het jaar 1598, zijne dienst te Oldendorp verlatende, zich hier zocht in te dringen, dan hoewel hij zich eenigen tijd staande hield, is hij er geen vast Predikant geweest, en zulks geworden te Broek in Waterland, in het jaar 1601. Het klassikaal bestuur van Kampen oefent het regt van collatie uit, doch die klassis verzoekt dan aan den tijdelijken Ambachtsheer van Emmeloord, welke altijd een Lid der Regering van Amsterdam is, dat het traktement van Emmeloord door den beroepen Predikant mag worden genoten.

ENS-EN-EMMELOORD, R. K. stat., prov. *Overijssel*, aartspr. van *Zalland-en-Drenthe*.

Men telt er 500 zielen, onder welke 550 communicanten, die eene kerk te Emmeloord hebben, welke bediend wordt door eenen Pastoor. Onder de vroeger hier gestaan hebbende Pastoors vinden wij vermeld den door zijne schriften bekenden BERNARDUS DOORENWEERD, die van hier naar Kampen verplaatst is, alwaar hij voor eenige jaren is overleden.

ENSLENS, geh. in *Fivelgo*, prov. *Groningen*. Zie ENZELENS.

ENSONTA, st. in *Afrika*, in *Opper-Guinea*, aan de *Goudkust*, kon. *Assiantee*, 12 m. N. W. van *Coumassie*.

ENSPIJK, d. in den *Tielerwaard*, prov. *Gelderland*. Zie ENSPIK.

ENSPIJK (HUIS-TE-), adell. h. in den *Tielerwaard*, prov. *Gelderland*. Zie ENSPIK (HUIS-TE-).

ENSPIJK (POLDER-VAN-), pold. in den *Tielerwaard*, prov. *Gelderland*. Zie ENSPIK (POLDER-VAN-).